

V letu 1948 sem bil imenovan za župnijskega upravitelja v Dolenjskih Toplicah in soupravitelja sosednjih Poljan in tam doživel prepoved zvonjenja. Ker sem naslednjo nedeljo odlok o prepovedi malo bolj naglas prebral, so me obsodili na mesec dni zapora, češ, da sem odlok prebral v napalnem tonu.

Nekaj posebnega in nepozabnega so bili razni romarski shodi. Živo se spominjam, kako so ljudje hiteli k sv. Antonu Pušcavniku v Meniško vas. Tam je bil v navadi ofer s kračami, ki so jih po maši ključarji prodajali na dražbi. Ko sem oznanil običajni ofer sem še dostavil: *»Kdor je pravo kračo pozabil doma, naj kar svojo nese okrog oltarja in malo več drobiža vrže v nabiralnik.«* Po končani slovesnosti in ofru so prišli miličniki in krače odpeljali.

Čudovito je bilo življenje in delovanje dveh Marijinih družb. V Marijini družbi za žene je bilo včlanjenih okrog sto žena in v dekleški prav toliko deklet. Vsak mesec so opravile spoved in se udeležile svojega shoda. Z verskim življenjem v župniji sem bil zelo zadovoljen. Vedno sem imel dovolj dela. Čeprav nismo imeli ne denarja niti drugih dobrin, smo s pomočjo dobrih ljudi obnavljali notranjost in zunanost cerkva.

Leta 1959 sem se preselil na Polšnik, kjer je lepa farna cerkev in pet podružnic. Ko je letos v Planici ugasnilo mlado življenje dijakinje Helene Medved, sem se spomnil na polšensko podružnico Mamolj, kjer je bila doma. Ker je nadarbina imela mnogo sadnega drevja, sem imel tam veliko dela z nabiranjem sadja in žganjekuho.

Po štirih letih in pol sem bil nastavljen v Staro Oselico in od tam sem soupravljal tudi dobrih deset kilometrov oddaljeno Novo Oselico, kjer smo pozidali novo župnišče. Tod sem se veliko posvečal družinskim obiskom.

Po smrti župnika Alojzija Kambiča je bila nezasedena lučenska fara. Nadškofa Pogačnika sem prosil, če me prestavi v to župnijo. Prošnja je bila uslišana in tako sem po 11 letih prišel v Lučine. Tu sem že 18 let in tu sem 11. julija 1993 obhajal svojo zlato mašo. V Škofji Loki pa sem svoj zlati jubilej praznoval 4.

julija 1993. Kako naj končam? Bogu hvala za vse!

Tine Brgant, zlatomašnik

Življenje mi je bilo šola

Rodil sem se 16. oktobra 1917 v Radovljici, v družini, kjer je bilo po smrti dveh sester 10 otrok. Rojstni kraj Radovljico slabo poznam, živo pa mi ostajata v spominu ljubljanski predmestji Moste, kjer smo najprej živeli, in Zg. Šiška, kjer smo leta 1926 ustvarili dom.

Osemletno gimnazijo sem končal v Škofovih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano, študij bogoslovja pa sem zaradi bolezni, 12 mesecev sem bil v zdraviliščih Golnik in Vurberk pri Ptuj, dokončal med vojno, leta 1943.

Leta mojega duhovništva so bila pestra. Najprej sem kot kaplan v Št. Jerneju na Dolenjskem doživljal okupacijo Italije, ki je še isto leto propadla. Oblas-

tniki so se nato večkrat menjavali: italijanski, partizanski, nemški in domobranski. Tudi razmere so bile različne: enkrat mirne, drugič zelo nevarne. V Št. Jerneju in okolici je bilo ob preboju nemške udarne SS-SA enote iz Kostanjevice proti Novemu mestu v letu 1943 pobitih okoli 70 ljudi. Težke so bile povezave z Ljubljano; ceste so bile prekopane, železniški tiri pa raznešeni. Če si dobil dovoljenje za pot v Ljubljano, si moral običajno potovati preko Krškega

in Zidanega Mosta do Maribora in naprej preko Celovca in Jesenic v Ljubljano.

Moja službena mesta so se vrstila takole: približno dve leti sem bil na škofiji v Ljubljani, deset let v Podkumu nad Zagorjem, triindvajset let na Primoskem v Kranju in zdaj sem peto leto v Leskovici pod Blegošem.

Letos smo v škofjeloški občini praznovali svoj 50-letni mašniški jubilej kar trije sošolci – zlatomašniki. Pridružil pa se je nam še misijonar iz Indije, ki je doma iz Puštala pri Škofji Loki in je sedaj doma na dopustu g. Pavel Bernik. Na duhovniški poti nas je povezovala želja, da bi ljudem po svojih močeh najbolj pomagali, jim približevali presežnost zemeljskega življenja in nudili bivanjsko osmišljenost z vero v Kristusa.

Duhovniška služba potrebuje predizobrazbo: imel sem pet let osnovne šole, osem let gimnazije in šest let teološke fakultete. Moje današnje izkustvo pa je: višja od teh šol je šola življenja. Številna družina, v kateri sem odrasel, mi je vcepljala osnovni socialni čut medsebojne povezanosti, ki jo nudi življenje v skupnosti velike družine. Bivanje v internatu v Škofjih zavodih v Št. Vidu in v ljubljanskem semenišču je dalo pečat moji osebnosti. Posebna vzgoja je doba bolezn, ki da človeku spoznanje majhnosti in nemoči – v dobrem smislu. Mnogo mi je dala »osemletka« zapornega življenja: Novo mesto, Ljubljana, Žale, Medvode, Ig...

Ob odhodu iz bogoslovja me je spremljalo navodilo špirituala dr. Truhlarja: *»Držite se samo svoje duhovniške službe!«* Politika mi je bila resnično tuja, edino v zaporu sem bil prisiljen, da sem se ubadal tudi s takimi problemi. Pisno sem moral odgovarjati na zastavljena vprašanja, kot npr.: Cerkev in država, Pravilnik o verskih skupnostih ipd. Tudi pri srečanjih z zasliševalci je bil govor predvsem o političnih vprašanjih. Marsikaj novega sem zvedel, kot npr.: da ni nujno, da sem v zaporu, ker sem kriv, kot je to pravilo Rimskega prava, ki se glasi: kriv – zato kaznovan. Slovansko pravo pa pravi: nevaren – zato izoliran.

Razmišljati sem moral o raznih vpra-

šanjih in podati svoje mišljenje o podanih tezah. V Mariboru nas je bilo zbranih več duhovnikov, da bi podpisali naslednje: – da obsojamo radio Vatikan, – da obsojamo delovanje škofa Rožmana, – da priznavamo nam očitano krivdo, – in da pozdravljamo ustanovitev duhovniškega društva sv. Cirila in Metoda.

Vso noč sem premišljeval gornje trditve in ugotovil, da nobene ne morem podpisati! Kako neki naj oblast ustanavlja duhovniško društvo v korist Cerkve in vanj vabi duhovnike, če tako brutalno preganja Cerkev. Duhovniki smo se, kljub nekaterim različnim opredelitvam, med seboj lepo razumeli. Med prestajanjem zavora v Medvodah me je zasliševalec opozarjal, naj se poboljšam. Prosil sem ga, naj mi pove v čem naj se poboljšam; moje delo je bilo visoko ovrednoteno, upravno tudi nisem bil kaznovan. Vendar sva oba vedela, da je »nepoboljšljiv« moj odnos do vstopa v duhovniško društvo.

Na dan težko pričakovane amnestije me je zasliševalec povabil, da bi prihajal »poročat« o drugih duhovnikih, kar sem, razumljivo, tudi odklonil.

Ko sem odslužil 8 let, 2 meseca in 16 dni zavora, sem se svobodno vrnil in danes mirno in svobodno vsakemu pogledam v obraz.

Vesel sem svojega duhovniškega poklica, ponosen na našo številno družino, iz katere sem izšel, hvaležen Bogu za našo slovensko domovino, ki jo nekateri poimenujejo *»najlepšo deželo na svetu«* – Bogu hvala za vse!

Božidar Slapšak, zlatomašnik

Iz Žirov v Javorje

Nekdanji in sedanji župljani so želeli, da naj *»zlato mašo – 50 let duhovniškega dela«* slovesno praznujem. Tako sem se najlepše zahvalil vsem sodelavcem v Javorjah, na Uncu in Rakeku, v Bohinjski Bistrici in seveda v domači fari v Žireh.

Rodil sem se sredi 1. svetovne vojne, 29. aprila 1915 v Žireh. Oče je bil tedaj vojak na Dunaju in je želel, da naj bo fantiču ime Vojnimir. S tem je hotel izraziti željo, da bi njegov novorojenec